

Valga valla arengukava aastani 2035+ seosed riiklike arengudokumentidega

„Valga valla arengukava aastani 2035“ koostamisel on üldiste tegevussuundade kujundamisel lähtutud kehtivatest riigi valdkonnapõhistest strategiadokumentidest. Arengukava toetab Valga maakonnaplaneeringus ja Valga maakonna arengustrateegias püstitatud eesmärkide täitmist.

Maakonnatasandi arengudokumendid

- **Valga maakonnaplaneering 2030+**

Valga maavanema 15.12.2017 korraldusega nr 1-1/17-417 kehtestati Valga maakonnaplaneering 2030+, mille peamiseks eesmärgiks on:

1. toetada maakonna sellist ruumilist arengut, mis tagab tasakaalustatud ruumistruktuuri ning elukvaliteedi olukorras, kus maakonna rahvaarv väheneb;
2. tasakaalustada riiklikke ja kohalikke huvisid, arvestades seejuures kohalike arenguvajaduste ja -võimalustega.

Logistilise potentsiaali rakendumist ja piiriülese koostöö sujumist mõjutavad nii Eesti kui Läti riigitasandi prioriteedid ja kokkulepped, samuti kaubavoogude liikumist mõjutav rahvusvaheline poliitika, sest Valga vald asub Eestis, kuid „on ühte jalga pidi Lätis“.

Allikas: <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/valgamaa/valga-mp-2030/>

- **Valga maakonna arengustrateegia 2035+**

Valga maakonna arengustrateegia eesmärk on tingimuste loomine Valgamaa, kui terviku igakülgses arengus, tuginedes maakonna arengueeldustele ja eripäradele. Valga maakonna arengustrateegia 2035+ on dokument, mille alusel viiakse ellu omavalitsustele antud ühiste ülesannete täitmist, kavandatakse omavalitsusüksuste ülese mõjuga investeringuid ja esitatakse taotlusi toetuste saamiseks erinevatest programmidest, arengustrateegia hõlmab maakonna kolme omavalitsuse, ettevõtjate, kogukondade ja elanike ühiseid plaane maakonna arendamiseks kuni aastani 2035+.

Allikas: <https://valgamaa.ee/maakond/arengustrateegia/maakonna-arengustrateegia-uuendamine/>

Regionaalse tasandi arengudokumendid

- **Regionaalse arengu tegevuskava**

Regionaalse arengu tegevuskava eesmärgiks on tugevdada valdkonnapoliitikate tegevusi riigi regionaalarengu võtmeväljakutsete lahendamisel, panustades nii „Eesti 2035“ regionaalset arengut puudutavate arengusihside elluviimisse, ning luua alus nende protsesside edasiseks seireks. Tegevuskava määratleb riigi regionaalse arengu peamised juurprobleemid, seostades need „Eesti 2035“ strateegiliste sihtide ja seiremõõdikutega. Valga valla arengukava tegevussuunad toetavad regionaalse arengu peamiste juurprobleemide lahendamises panustamist.

Allikas: <https://www.fin.ee/riik-ja-omavalitsused-planeeringud/regionaalareng-ja-poliitika/regionaalpoliitika-kujundamine>

- **Kagu-Eesti tegevuskava 2030**

Kagu-Eesti tegevuskava 2030 on toetav dokument riikliku strateegilise planeerimise süsteemis ning osa regionaalse arengu tegevuskava rakendusplaanist. Tegevuskava kajastab keskvalitsuse tegevusi, mis on suunatud otseselt Kagu-Eestile ning mis on ära toodud ka valdkondlikes arengudokumentides. Kagu-Eesti tegevuskava jaotatud kolmeks tegevussuunaks: Tegusad inimesed, Tulevikukindlad ettevõtted, Kutsuv keskkond. Tegevussuunad omakorda jagunevad erinevateks alasuundadeks. Allikas: <https://www.fin.ee/riik-ja-omavalitsused-planeeringud/regionaalareng-ja-poliitika/kagu-estti>

Riikliku tasandi arengudokumendid

- **Strateegia "Eesti 2035"**

Strateegias „Eesti 2035“ seatakse viis pikaajalist strateegilist sihti:

1. Eestis elavad arukad, tigusad ja tervist hoidvad inimesed.
2. Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud.
3. Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik
4. Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond
5. Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik

Valga valla arengukava eesmärgid toetavad „Eesti 2035“ strateegiliste sihtide elluviimist. Allikas: <https://valitsus.ee/strateegia-estti-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia>

- **Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ ja „Eesti 2050“**

Planeering Eesti 2050 töötab välja kogu Eesti ruumipoliitika ja kvaliteetse ruumiloome edasised alused arvestades kestlikku arengut, tervislikku elukeskkonda ja inimsõbralikku (linna)ruumi. Valga valla arengukava ja üldplaneering on üleriigilise planeeringuga kooskõlas ja panustab mitmekülgse elu- ja majanduskeskkonna kujundamisse. Eesmärgiks on, et Valga vallas oleksid elukondlikud teenused lihtsalt ja mugavalt kõigile kättesaadavad, toimiks ühistransport ning arendatakse rongiliiklust ja kergliiklusteede võrgustikku. Interneti piisava kiirusega kättesaadavus on tagatud kodudes ja ettevõtetes.

Allikas: <https://www.fin.ee/riik-ja-omavalitsused-planeeringud/ruumiline-planeerimine/uleriigiline-planeering>

- **Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035**

Arengukava üldeesmärk: „Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostoimes Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ja maailma arenguvajadustele.“

Arengukaval on kolm alaeesmärki, millest üks – Eesti ettevõtluskeskkond soodustab ettevõtlikkust ning teadusmahuka ettevõtluse teket ja kasvu, kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste loomist ja ekspordi ning investeringuid kõigis Eesti piirkondades.

Allikas: <https://www.hm.ee/korgharidus-ja-teadus/teadus-ja-arendustegevus/taie-arengukava-2021-2035>

- **Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035**

Arengukava üldeesmärk: „Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut.“

Üldesmärgi saavutamist toetavad kolm strateegilist eesmärki:

Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemetel ja -liikide vahel.

Eestis on pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid, mitmekesine õpikeskkond ning õppijast lähtuv õpe.

Õpivõimalused vastavad ühiskonna ja tööturu arenguvajadustele.

- **Noortevaldkonna arengukava 2021–2035**

Noortevaldkonna visioon: „Aastal 2035 elavad noored kõigis Eesti piirkondades tervislikku ja täisväärtuslikku elu ning on võimestatud muutma kogukonda ja riiki selliselt, et Eestis on maailma parim keskkond kasvamiseks, elamiseks ja eneseteostuseks.“

Allikas: <https://www.hm.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/ministeerium/strateegilised-alusdokumendid-ja-programmid>

- **Rahvastiku tervise arengukava 2020-2030**

Rahvastiku tervise visioon: „Eesti elanikud elavad kaua ja on võimalikult terved kogu elukaare jooksul ning nende tervis ja heaolu on hoitud ja toetatud elukeskkonna ja tervisesüsteemi kujundamise kaudu avaliku, kolmanda ja erasektori koostöös. Elukeskkonnast tulenevad terviseriskid on minimaalsed. Vähenenud terviseriskidega elukeskkond aitab säilitada tervist ning soodustab inimeste tervislike valikuid sõltumata nende haridusest, soost ja vanusest ning piirkonnast, kus nad elavad. Inimestel on teadmised, oskused ja vajalik tugivõrgustik, mis neid toetab ning aitab teha enda ja lähedaste tervist edendavaid, parandavaid või säilitavaid otsuseid. Inimestel on haigestumise korral kättesaadav õigeaegne, vajadustest lähtuv ja kvaliteetne tervishoiuteenus ning toetav ja nõustav võrgustik.“

Allikas: <https://www.sm.ee/rahvastiku-tervise-arengukava-2020-2030>

- **Kultuuri arengukavaga 2021 – 2030**

Arengukava üldeesmärk: „EESTI KULTUUR on elujõuline, arenev ja maailmale avatud ning kultuuris osalemine on loomulik osa iga inimese elus.“ Üldesmärgi saavutamist toetavad kolm alameesmärki:

Eesti kultuurielu on tugev ja toimiv.

Eesti kultuurimälu on hoitud ja hinnatud ..

Kultuuri ja loovuse roll ühiskonna arengus on väärtustatud.

Allikas: <https://www.kul.ee/kultuur2030>

- **Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021–2035**

Arengukava eesmärk on tagada elanikele ja ettevõtetele mugavad, ligipääsetavad, ohutud, kiired, nutikad ja kestlikud liikumisvõimalused.

Arengukaval on kaks tegevussuunda:

Hästi ühendatud Eesti. Konkurentsivõimeline transport ja taristu.

Liikuvus kui teenus. Üleriigiline, ühendatud ühistransport.

Allikas: <https://www.mkm.ee/transport-ja-liikuvus/transpordi-tulevik>